

OVODĚ

ZPRAVODAJ POVODÍ MORAVY

2
2021

16 Na Baťově kanále
stavíme nové přístaviště

22 Obnova zásobního
prostoru zajistí více vody
i biodiverzitu

24 Připomínáme si 15 let
od jarní povodně
v roce 2006

28 Dotační program 129 290

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

děkuji vám, že jste si otevřeli další číslo Zpravodaje o vodě. V letošním roce si připomínáme dvě významná výročí. Tím prvním je 55 let od založení podniků Povodí, tím druhým je pak 15. výročí povodní v roce 2006. Konkrétně vzpomínka na události dvou významných povodní, které postihly území ve správě našeho podniku před patnácti lety, přímo souvisí s tématy tohoto Zpravodaje, kterými jsou investiční akce zaměřené na ochranu před povodněmi.

Povodně prověřily účinnost protipovodňové ochrany i v loňském roce. Po pěti velmi suchých letech potvrdily smysluplnost našich investičních akcí v oblasti protipovodňových opatření a rekonstrukcích vodních nádrží. Bez závažnějších komplikací a zpoždění probíhají práce na jedné z nejrozsáhlejších staveb protipovodňové ochrany v ČR, kterou je II. B etapa PPO Olomouce. V loňském roce byl dokončen a veřejnosti zpřístupněn další, několik set metrů dlouhý, úsek za vysokoškolskými kolejemi a došlo ke zbourání a následné montáži jedné poloviny mostu na Masarykově třídě. V současnosti probíhají přípravy na montáž druhé poloviny mostu a pokračují práce na budování budoucí náplavky. Dle harmonogramu pokračují i práce na PPO Kunovice a PPO Uherský Brod. V Hranicích jsme v květnu zahájili stavbu protipovodňových zdí a úspěšně pokračujeme v rozsáhlé rekonstrukci jezu a výstavbě rybího přechodu. V různých fázích rozpracovanosti pokračují přípravy protipovodňových opatření Přerova, jejichž realizaci zahájíme v příštím roce. Zahájili jsme rekonstrukci bezpečnostního přelivu VD Plumlov a k realizaci jsme připravili rozsáhlou rekonstrukci VD Letovice včetně těžby sedimentů.

Povodně a sucho jsou dvě strany téže mince. Důležitou část našich akcí proto tvoří i adaptační a přírodě blízká opatření. Úspěšně pokračuje rozsáhlá revitalizace Bečvy u Skaličky a Černotína, těsně před dokončením je revitalizace Trkmanky u Velkých Pavlovic. Další akce postupně připravujeme.

Mohl bych pokračovat o přípravě dalších přírodě blízkých akcí, protipovodňových opatření, přípravách vodních děl Vlachovice a Skalička a investicích zaměřených na podporu a rozvoj plavby. Překročil bych tím však obsah tohoto čísla Zpravodaje o vodě, ve kterém se můžete seznámit alespoň s některými našimi projekty.

Přeji příjemné a zajímavé čtení.

Ing. Tomáš Bělaška
investiční ředitel Povodí Moravy, s.p.

Závod
Horní
Morava

Náročná likvidace povodňových zátarasů

Při povodni v říjnu 2020 došlo nejen k povodňovým škodám, ale i ke vzniku zátarasů rozsáhlého charakteru, a to hlavně z pohledu množství naplavených vzrostlých stromů. Zátarasy jsme zaznamenali na významném vodním toku Juhyně a drobném vodním toku Loučka, v jejichž povodí v oblasti

Rajnochovic se projevuje výrazné odlesnění území z důvodu kůrovcové kalamity.

Během zimního období pracovníci provozní čety postupně odstraňovali jednotlivé zátarasy, ale práce na odstraňování těch nejrozsáhlejších, nacházejících se na toku Juhyně u Kladerub, byly provedeny v dubnu 2021.

↑ Likvidace zátarasů v toku Juhyně probíhala ve velmi náročných podmínkách
← Finální zprůtočnění koryta toku pomocí kráčejiho bagru s kleštěmi

Důvodem byla náročnost prací v rámci bezpečnosti, kdy jsme museli počkat na déletrvající časové období alespoň normálních průtoků vody v korytě. Po celé zimní období v rámci povodí Juhyně docházelo k opakovanému tání sněhu a zvýšeným průtokům.

Vzhledem k tomu, že vzrostlé kmeny v zátarasech nebylo možné odstranit těžkou mechanizací (bagrem), musely být hlavní práce prováděny pomocí lesního traktoru s navijákem a ručních motorových pil. Likvidace zátarasů probíhala ve velmi náročných podmínkách – ve vodě a za obtížného přístupu. Po odstranění kmenů stromů bylo provedeno finální zprůtočnění koryta toku pomocí kráčejiho bagru s kleštěmi. Celkem bylo vytaženo více jak 1 000 m³ dřevních naplavenin a cca 20 pytlů PET lahví.

Poděkování patří všem pracovníkům provozní čety ve Valašském Meziříčí za perfektně zvládnutou práci v tak obtížných podmínkách.

Ing. Pavlína Burdíková
vedoucí provozu Valašské Meziříčí

Dokončené stavební práce a opravy

↑ Oprava výtrže v Bystřici pod Hostýnem

- **oprava břehového opevnění v korytě VVT Bystřička u Hartlova mostu v k. ú. Bystřice pod Hostýnem**

Na začátku roku 2021 proběhla plánovaná akce provozu Přerov v katastru obce Bystřice pod Hostýnem na vodním toku Bystřička. Vzhledem k havarijnímu stavu prosedlého břehu a podemletých příčných objektů bylo nutné přikročit k opravě poškozených míst. V k. ú. Bystřice pod Hostýnem byla sanována rozsáhlá cca 70 m dlouhá pravobřežní výtrž pomocí rovinaniny z lomového kamene o hmotnosti min. 250 kg/kus a opraveny dva dřevěné příčné prahy, u kterých docházelo k podemilání vodou.

Celá akce byla provedena našimi zaměstnanci a technikou, zejména dvěma krácejícími rypadly Menzi Muck a vozidly Tatra. Stavba probíhala bez větších komplikací a byla kladně hodnocena vedením města a místními obyvateli.

Filip Petráš
úsekový technik provozu Přerov

- **oprava příčných objektů v korytě Juhyně v Komárně**

Na vodním toku Juhyně v obci Komárno byly v březnu 2021 dokončeny opravy břehového opevnění v délce 260 m a tři příčných objektů

v intravilánu obce, na které navazují balvanité skluzy. V říjnu zkomplikovaly práce vytrvalé deště a následná povodňová vlna, která v důsledku zapříčinila větší míru poškození jednoho z kamenných stupňů. I přes nepříznivé podmínky bylo dílo dokončeno s celkovými náklady 6 mil. Kč.

Ing. Petr Vitoslavský
projektový manažer

- **oprava opěrné zdi toku Merta v Petrově nad Desnou**

V březnu byla dokončena oprava cca 200 metrů dlouhé opěrné zdi a dvou příčných prahů v rámci akce Merta – údržba HM, ř. km 0,000–4,400. Problematické bylo především zakládání spodní stavby a zajištění stěn výkopu, jelikož se ke zdi v bezprostřední blízkosti přimyká místní komunikace, v jejímž okraji jsou vedeny inženýrské sítě. Spodní stavba byla stabilizována mikropilotami se spřaženou výztuží a zemními kotvami v kombinaci s betonovým torkretem. Po zajištění stabilní stavební jámy byla zhotovena nosná železobetonová konstrukce opěrné zdi s kamenným obkladem a předsazenou římsou. V dalším kroku byly opraveny stávající dřevěné prahy, které byly stabilizovány těžkou kamennou rovinaninou. Nová železobetonová opěrná zeď slibuje dlouhou životnost a stabilizaci přilehlé komunikace.

Josef Měchura, DiS.
projektový manažer

Založení opěrné zdi bylo komplikované díky blízké komunikaci ↓

[Optimalizaci toku bude i při nízkých stavech průtok soustředěn do kynety čímž dojde k omezení zanášení sedimenty ↑](#)

Závod
Horní
Morava

Optimalizace toku v Oseku nad Bečvou

Na konci minulého roku byla dokončena optimalizace toku Lubně v Oseku nad Bečvou. Akce navazovala na již dokončenou první etapu stavby a její dokončení tak zajistila plnou průtočnost koryta v úseku ř. km 0,955-1,454.

V rámci realizace druhé etapy bylo očištěno dno od nánosů a niveleta byla upravena do původní projektované úrovně. Pata břehů byla v horní polovině úpravy stabilizována patkou z lomového kamene a břehy byly opevněny kamennou rovnaninou.

Ve spodním úseku úpravy byla berma i kynety upraveny kamenným záhozem s urovnáním líce.

V pravém břehu bylo navázání na mostní konstrukci řešeno výstavbou opěrné železobetonové zdi délky 11 m.

Realizací projektu byla obnovena průtočnost koryta v Oseku nad Bečvou. Náklady na 2. etapu činily 1,659 mil. Kč a akce byla financována z dotačního programu MZe „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – 2. etapa“.

Ing. Petr Fochler
projektový manažer

Výsledky dotačního programu jsou znát

Stabilizace svahů toku v těsné blízkosti zástavby Zdounek

Úpravou, stabilizací a opevněním části neupraveného koryta vodního toku Kotojedka o délce 240 m, která se nachází v intravilánu obce Zdounky ve Zlínském kraji, došlo ke zvýšení kapacity průtočného profilu a zlepšení odtokových poměrů. Také se zajistila stabilizace svahů koryta toku v těsné blízkosti zástavby, čímž přestaly být ohrožovány okolní nemovitosti.

Dle charakteru území byl navržen dvojitý typ opevnění a stabilizace koryta:

- ve spodním úseku v délce cca 120 m byl upraven příčný profil stávajícího koryta toku do pravidelného lichoběžníku se šířkou dna

3 m a pata a svahy břehů byly opevněny rovnalinou z lomového kamene;

- v horním úseku stavby v délce cca 127 m byly provedeny opěrné železobetonové monolitické stěny s konečnou úpravou návodního líce obkladem z kamene. Výška zdí je 2,5 m a dno je tvořeno kynetou a bermou.

Úprava byla dokončena v posunutém termínu – v dubnu 2021. Důvodů prodloužení stavby bylo hned několik. Při stavbě byly zjištěny jiné geologické poměry a hrozilo sesutí svahu. Musel být zpracován posudek geotechnika a navržena jiná stabilizace svahu, která vyžadovala jiný technologický postup zajištění svahu.

[Kamenné opevnění Kotojedky ve Zdounkách](#) ↓

Do toho přišly další omezující faktory jako neustále zvýšená hladina vody v korytě a pandemie.

Akce byla spolufinancována z dotačního programu MZe „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“. Celkové náklady na stavbu byly 14,4 mil. Kč.

Ellen Holá
projektový manažer

Odstranění nánosů v Ostrožské Nové Vsi

Od října provádíme udržovací práce na vodním toku Petříkovec od čerpací stanice v Uherském Ostrohu až po most v Kunovicích. Jedná se o úsek v celkové délce téměř 6 km, který zasahuje do chráněného území přírodní památky Lázeňský mokřad a ochranného pásma vodního zdroje Ostrožská Nová Ves.

V rámci stavebních prací byla obnovena průtočná kapacita převážně nezpevněného koryta, a to odtěžením více než 11 500 m³ bahenního sedimentu. Tento nános se po částečném odvodnění odvezl k trvalému uložení na odlišná místa, podle výsledku rozboru sedimentu.

Před samotnou realizací byla odstraněna bujná vegetace zasahující do průtočného profilu a omezující samotné práce. Odstraněný stromový porost bude po dokončení nahrazen, a to celkem 50 ks stromů podél toku. Stavbou bylo opraveno i stávající narušené opevnění z betonových dlaždic nebo dlažeb do betonu.

Stavba bude kompletně ukončena a převzata do července 2021. Akce je spolufinancována z dotačního programu MZe „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“ a celkové náklady jsou předpokládány ve výši 12,709 mil. Kč.

Martin Barák
projektový manažer

Obnovení kapacity koryta Hovoranského potoka

Hovoranský potok pomyslně spojuje obce Hovorany a Šardice. Stavba řeší koryto potoka v obou těchto obcích, kde jsou na tok napojeny přítoky melioračních kanálů, které nejsou trvale zvodnělé, ale v deštivém období mají velký podíl na objemu vody v korytě.

V rámci stavby byla na 120 m provedena oprava opevnění dna a svahů stávajícího koryta, a to kompletní obnovou opevnění, byl odstraněn břehový porost, který zasahoval do průtočného profilu, a v neposlední řadě bylo provedeno odstranění nánosů o objemu cca 1 600 m³, čímž byla obnovena kapacita koryta a tok uveden do kolaudovaného stavu.

Realizace stavby probíhala od září 2020 do konce dubna 2021. Akce byla spolufinancována z dotačního programu MZe „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“ za celkovou částku 2,513 mil. Kč.

Ing. Josef Mrkva
projektový manažer

Závod
Střední
Morava

Břehové porosty Bařova kanálu na Strážnicku

Bařův kanál je velmi vyhledávaným turistickým místem a taky lokalitou s pestrými možnostmi volnočasových aktivit. Osobní plavba obnovená v osmdesátých letech minulého století má již dlouholetou tradici a z hlediska počtu lodí nadále stoupající tendenci.

Jedním z nejpřitažlivějších míst je úsek Bařova kanálu mezi Strážnicí a Petrovem, který je obklopený náletovou vegetací usazující se na opevnění a březích od šedesátých let minulého století, tedy v době po přerušení plavby. Na obou březích jsou zastoupeny mezi hlavními dřevinami vrba, jasan, třešeň ptačí, topol bílý, ojediněle dub a lípa. Všechny tyto dřeviny se vyvinuly z náletů a dominantní a perspektivní jedinci, kteří vyhráli svůj boj v přírodě o přežití, dnes rostou na původním opevnění při okraji vody. Bohužel můžeme jen konstatovat, že vzhledem k jejich stáří se již řada z nich, zejména vrby, nachází

v senescentním stavu. Na mnohých stromech jsou patrné znaky začínajících hnilob s přítomností nově vytvářejících se plodnic. Kromě stáří je pro tyto dřeviny problémem kolísání hladiny, způsobené vlnami od rychle plujících plavidel. Vlnobití postupně destabilizuje kořeny náletových dřevin a dále narušuje jejich zdravotní stav.

V roce 2020 došlo rovněž k několika pádům stromů přes vodní plochu kanálu, v jednom případě byla zasažena loď korunou a jen čistou náhodou nedošlo ke zranění posádky. Další pád byl zaznamenán již i v letošním roce. Celá situace je komplikována tím, že Bařův kanál leží na území hned dvou chráněných území soustavy NATURA 2000, Evropsky významné lokality Strážnicko a Ptačí oblasti Bzenecká Doubrava - Strážnické Pomoraví a je pod drobnohledem ochránců a orgánů ochrany přírody. Jakékoliv kroky, které hodláme provést v rámci zachování bezpečnosti plavby a cyklistů podnikat, je nezbytné volit s citem a náležitou pečlivostí.

Naše argumentace při místních šetřeních musí být jasná a průkazná, přičemž naším zájmem je tuto krásnou lokalitu v co největší míře zachovat.

Proto jsme provedli místní šetření i za účasti Ústavu ochrany lesů a myslivosti při Lesnické fakultě z Mendelovy univerzity v Brně. Závěry byly jednoznačné, byla zjištěna velmi nízká úroveň provozní bezpečnosti převážně vrb, napadení jasanů patogenem *Hymenoscyphus fraxineus*, způsobující nekrózu, u některých obnažených kořenů z podzemletí vodou byla zjištěna houba václavka (*Armillaria sp.*). Jasany jsou napadeny sekundárně lýkohubem zrnitým, což ukazuje na zdravotní problém a oslabení jasanů. V první vlně jsme ihned zareagovali razantním arboristickým ošetřením některých jedinců, kdy další zásahy budou dle potřeby probíhat průběžně během roku.

Na základě výše zjištěných skutečností jsme se rozhodli, že provedeme odborné zhodnocení stavu dřevin v trase Petrov–Strážnice, zaměřené na dendrologii, fytopatologii a biologické posouzení.

Toto již v současnosti probíhá a do konce měsíce listopadu budeme znát závěry, na základě kterých dokážeme podél Baťova kanálu rostoucí dřeviny stabilizovat a zachovat zde do budoucna tento významný krajinný ráz.

Michal Máčalík
ekolog závodu

Oprava stavidla na Včelínkovém potoce v Mikulčicích

Nová hradící tabule nyní slouží na Včelínkovém potoce v Mikulčicích. Celá výměna ale nebyla vůbec jednoduchá...

Před zahájením prací bylo provedeno odtěžení nánosů a naplaveného kameniva v oblasti nátku z Kyjovky. Následovalo osazení provizorního hrazení proti horní i spodní vodě. Po vyčerpání nadřazené vody proběhlo odtěžení nánosů a kamenů v šachtě a potrubí. Následně byl

demontován stávající pohon, zbytky krytů šachty, deformované profily vodorovné konstrukce uložení pohonu a původní dřevěná hradící tabule. Po odčerpání prosáklé vody bylo provedeno důkladné očištění betonové konstrukce tabulového uzávěru pomocí tlakové vody a ocelového kartáče. Po vyschnutí byla provedena kontrola spodního dosedacího prahu a vedení tabulí. Následovala povrchová úprava nátěrovým systémem HEMPEL. Souběžně probíhala oprava poškozených betonů sanačními hmotami Sika REP a Sika MonoTop. Následně probíhala v dílnách zhotovitele celková repase pohonu, oprava a výměna poškozených částí. Po repasi bylo převodové ústrojí doplněno plastickým mazivem. Ve výrobních prostorách zhotovitele proběhla výroba nové ocelové hradící tabule, včetně nových pryžových těsnících prvků a nového spojovacího materiálu. Následovala povrchová úprava dle schváleného nátěrového systému (HEMPEL – HEMPADUR 15570). Byl vyroben nový ocelový uzamykatelný kryt šachty, vč. nového rámu kotveného chemickými kotvami s nerezovými trny M12 do betonu z vnitřní stran šachty. Kryt byl rovněž opatřen povrchovou úpravou nátěrem HEMPEL dle specifikace. Dále byl vyroben nový uzamykatelný kryt hřídele pohonu z nerezové oceli.

Po zpětné montáži nové hradící tabule, nové vodorovné konstrukce uložení pohonu, repasovaného pohonu, krytu ovládací hřídele a krytu betonové šachty bylo odstraněno provizorní hrazení. Následně proběhlo odzkoušení chodu, funkce a těsnosti nové hradící tabule.

Miroslav Man
strojní technik

Závod
Dyje

VD Výrovice – oprava uzávěrů spodních výpustí

Přehrada Výrovice na řece Jevišovce byla vybudována na začátku 80. let, kdy byly osazeny spodní výpusti kuželovými uzávěry DN 800, které sloužily bez větších oprav až do loňského roku, kdy bylo rozhodnuto pro jejich značné průsaky o jejich opravě.

Po demontáži a opískování částí kuželového uzávěru (KU) se bohužel zjistilo, že zavzdušňovací příklady jsou prorezné, písky kuželových uzávěrů jsou značně porézní a je třeba vyrobít nové. Tato situace značně prodloužila, spolu s probíhající pandemií COVID 19, dodací lhůty od dodavatelů. Přesto se již podařilo dílo dokončit, provést úspěšně tlakové zkoušky a osadit zpět na vodní dílo oba uzávěry.

↓ Přesun uzávěru v chodbě pomocí vozíku

Osazování kuželového uzávěru na VD Výrovice ↑

Přeprava uzávěrů také nebyla jednoduchá, protože probíhala chodbou ve VD na speciálně k tomu vyrobeném vozíku. Váha jednoho KU je cca 6 tun. Strojovnu od chodby odděluje zeď, která se musela vybourat, suť odvést a po osazení uzávěru znovu vystavět. Že se dílo povedlo, je zřejmé, průsaky uzávěru na díle se blíží k nule.

Ing. Jaroslav Havlík
útvár TDS a projekce

Závod
Dyje

Oprava koryta v Křižanově

Přes období vegetačního klidu proběhla oprava Nového potoka v intravilánu městyse Křižanov. Realizace stavby spočívala v odtěžení sedimentů z koryta toku, odstranění náletových dřevin a křovin z průtočného profilu toku, opravě opevnění koryta toku, a to zbouráním stávající pravobřežní opěrné zdi a nahrazení za novou betonovou zed'

↓ Nový potok před opravou...

v délce 44 m s kamenným obkladem a opravě břehového opevnění kamennou rovinaninou včetně vybudování příčných kamenných prahů. Provedenou opravou došlo k obnově původní kapacity a stabilizaci koryta.

Ing. Aneta Hedejová
útvár TDS a projekce

...a po provedené opravě ↓

Závod
Dyje

Údržba toku Daníž na Znojemsku

V zimním období probíhala údržba kilometrového úseku toku Daníž mezi obcemi Šatov a Chvalovice. Jednalo se o odstranění porostů a nánosů.

Problémem celé akce byl přístup na lokalitu, protože jsme se v celém úseku pohybovali na nektarodárném biopásmu. Se zástupci Státního zemědělského intervenčního fondu a hospodařícím zemědělcem jsme se dohodli, že práce budou probíhat v zimním období a budou ukončeny nejpozději do konce měsíce března.

Bohužel díky nepříznivé zimě, „oslabené mechanizaci“ a omezenému přístupu k lokalitě

po nezpevněné polní komunikaci i nánosu místy dosahujícího výšky jednoho metru, byl kilometrový úsek oříškem na celou zimu. Koncem února byly už naděje na úspěšné dokončení prací mizivé. Znamenalo by to odejít od rozdělané práce s možností návratu až za několik let. Bagrovat šlo pouze od velmi brzkých ranních hodin, kdy se teploty pohybovaly pod bodem mrazu, jen po dopolední dobu, kdy už k mechanizaci nebylo možné dojet s nákladním autem. Naštěstí tato situace vydržela až do 10. března a díky úsilí všech zúčastněných (za což jim patří poděkování) byl úsek zdárně dokončen.

Jaromír Mička
úsekový technik provozu Znojmo

Závod Dyje | Čištění toků na provozu Dačice

Koncem loňského a začátkem tohoto roku bylo na základě žádostí obecních úřadů a kontrolních pochůzek pracovníků našeho provozu provedeno čištění koryt drobných vodních toků. Na práci byla využita technika PM. Jednalo se převážně o úseky pod obcemi a v obcích, kde dochází k největším problémům

s usazováním sedimentu. Konkrétně byly pročištěny tři úseky Manešovického potoka v celkové délce 400 m. Dále byla pročištěna část Vápvky a Olšanského potoka v obci Červený Hrádek v celkové délce 300 m.

[úsekoví technici provozu Dačice](#)

Závod Dyje | Těžba sedimentů ze Svratky

Na začátku roku (leden až březen) provoz Brno a útvar servisních činností realizoval vlastními silami vytěžení sedimentů ze dvou míst řeky Svratky – z podjezí jezu Tejkal ve Veverské Bítýšce a v místě obratiště na VD Brno. Lokality byly vybrány záměrně vzhledem k množství materiálu, který se zde nahromadil během povodňových průtoků a který způsoboval zmenšení průtočného profilu koryta řeky Svratky, a také reálné hrozbě dalšího splavení do vodního díla Brno.

Po obstarání potřebných povolení a ohlášení byl zřízen přístup pro mechanizaci (vodní bagr MENZI-MUCK, pásový bagr VOLVO a nákladní automobil TATRA). Celkem bylo vytěženo přes 2 000 tun materiálu.

[úsekoví technici provozu Brno a útvar servisních činností](#)

[Těžba sedimentů pod jezem Tejkal probíhala až do obnažení opevnění](#) ↓

Události

Povodí Moravy staví na Baťově kanále nové přístaviště

I v letošním roce připravilo PM na Baťově kanále několik novinek, které zvýší komfort, plynulost i bezpečnost plavby. Baťův kanál získá zcela nové přístaviště pro veřejnost u Starého Města a pro zvýšení bezpečnosti plavby PM doplní síť servisních stání pro služební plavidla.

PM v listopadu 2020 zahájilo výstavbu nového přístaviště v prostoru horní rejdy plavební komory Kunovský les. Cílem je vytvoření dostatečně kapacitního a technicky vybaveného přístaviště, které rekreačním plavidlům zajistí možnost pro krátkodobé až střednědobé stání a současně poslouží jako čekací stání před vplutím do plavební komory.

Nad plavební komorou vznikne přístavní molo, na které navazuje horní rejda plavební komory. Horní rejda projde kompletní modernizací. Součástí bude také nové plavební značení a osvětlení. Na přístaviště povede chodník, který umožní bezbariérový přístup. „Nové přístaviště zajistí vyšší komfort i bezpečnost návštěvníků Baťova kanálu. Přístaviště včetně horní rejdy plavební komory bude dlouhé 120 metrů a povede v 5 výškových úrovních. První část horní rejdy v délce 45 metrů bude sloužit jako prostor pro výjezd plavidel z plavební komory, na kterou naváže prostor čekacího stání s úvaznými prvky v délce 30 metrů. Přístaviště navazuje na čekací stání horní rejdy ve třech výškových úrovních

po přibližně 13 metrech,“ popisuje podobu nového přístaviště generální ředitel PM Václav Gargulák.

Zhlaví prostoru čekacího stání a prostoru pro výjezd plavidel bude vybaveno dubovými deskami, aby nedocházelo k poškození plavidel např. v případě nedobrždění. Na zhlaví budou umístěna pacholata a rohatinky umožňující vyvazování plavidel. Stavba za 10 mil. Kč probíhá v souladu s harmonogramem výstavby a její dokončení je naplánované na konec června 2021.

PM také letos dokončí výstavbu sítě servisních stání pro služební plavidla, která slouží jednotkám IZS, Státní plavební správě a správci Baťova kanálu. Stání umožní snadný přístup jednotek k vodnímu toku, a tím zkrátí čas nezbytný pro zásah. Nová servisní stání služebních plavidel za 9,5 mil. Kč v Sudoměřicích a Spytihněvi doplní již dříve realizovaná servisní stání ve Vnorovech (Vnorovy I a II), Veselí nad Moravou a Uherském Hradišti.

Stavební práce na přístavišti a servisních stáních pro služební plavidla, které budou probíhat během hlavní plavební sezóny, nepovedou k žádným omezením plavby a rekreace na Baťově kanále. Uvedené akce jsou hrazeny ze Státního fondu dopravní infrastruktury a zdrojů PM.

Bc. Petr Chmelař
tiskový mluvčí PM

Události | Podél Bečvy vzniknou nové tůně

PM pokračuje v rozsáhlé revitalizaci Bečvy u obcí Černotín a Skalička. Po dokončení prací dojde ke snížení povodňového ohrožení obcí, k revitalizaci krajinného rázu, obnovení chybějících biotopů a zlepšení biodiverzity flory a fauny. Stavební práce probíhají bez zdržení podle naplánovaného harmonogramu.

Druhým rokem pokračuje revitalizace více než tří kilometrů koryta řeky Bečvy. Práce spočívají zejména v modelování širokého a mělkého koryta vodního toku tak, aby mohlo docházet k rozlivům vody. „Oblast Ústí a níže položených obcí je ohrožována už při průtocích tzv. pětileté povodně. Námi navržené úpravy vychází z přirozeného vinutí řeky Bečvy. Kromě protipovodňového účinku tato opatření výrazně zlepší hydromorfologický stav toku i údolní nivy Bečvy. Úpravou dojde ke zlepšení hydraulických podmínek při chodu ledů v toku a tedy k dalšímu snížení povodňového ohrožení obcí. Dalším významným efektem bude posílení místního ekosystému,“ vysvětluje význam opatření generální ředitel PM Václav Gargulák. Samotné posílení ekosystému bude spočívat především v rozšíření pestrosti vodních biotopů.

Po roce mají vodohospodáři hotovou více než polovinu prací. I přes nepříznivou epidemickou situaci a komplikované hydrologické podmínky v loňském roce, během kterého postihlo Bečvu několik povodní, probíhají práce bez zpoždění. Celková délka revitalizovaného koryta je 3,4 km. „Stávající koryto rozšiřujeme z cca 30 metrů na 50 až 70 metrů, navazující část pozemků snižujeme na úroveň relativně často zaplavované sekundární nivy. Námi navržené úpravy umožní samovolné vytlačení ledů z koryta a omezení ledových nápěchů a zátaras, kterým v této lokalitě pravidelně dochází na konci zimy,“ popisuje investiční ředitel PM Tomáš Bělaška. V rámci opatření vzniknou také dvě mělké neprůtočné tůně sloužící jako lokální biotop. Do konce letošního roku budou dokončeny zemní práce tak, aby na ně mohla navázat výsadba dřevin. Ta bude poměrně masivní a bude se týkat celého revitalizovaného úseku.

Tvarové řešení vychází z přirozeného větvení řeky Bečvy a i po dokončení stavebních prací zůstane tok otevřen pro další samovolný přirozený vývoj. Realizační náklady představují 318 mil. Kč. Financování zajistí Evropský fond pro regionální rozvoj prostřednictvím Operačního programu Životní prostředí. Práce včetně výsadby potrvají do dubna 2022.

Události

V Olomouci začaly práce na druhé půlce mostu

Od dubna začaly práce na návodní straně mostu na Masarykově třídě v Olomouci. Dojde k přesunutí koridoru pro chodce a následně také demolici zbývající části původního mostu. Práce na II. B etapě protipovodňové ochrany Olomouce probíhají bez zdržení dle harmonogramu.

Nasunutí a usazení první poloviny nosné konstrukce mostu na Masarykově třídě v Olomouci proběhlo úspěšně. Následně se stavaři pustili do betonování mostu, přesouvání inženýrských sítí a napojení mostní konstrukce na levý i pravý břeh. Vzhledem k velkému množství inženýrských sítí (kabely silové, datové i sdělovací, plynovody, vodovodní řady), které musí zůstat takřka nepřetržitě v provozu, je postup velmi složitý. Stavba samotného mostu se aktuálně dostala do další fáze. Od dubna byl přesunut průchozí koridor na novou část mostu. Ta však ještě není dokončena a práce na ní budou

probíhat (překládání inženýrských sítí, pokládání dalších vrstev mostovky, finálních vrstev ochozu a instalace zábradlí).

V dalších částech stavby protipovodňové ochrany běží vše podle plánu. „Byla dokončena ražba kanalizačního sběrače, proto je už možné dokončit pilotovou stěnu v blízkosti rozestavěného mostu. Po zimě opět odstartovaly práce na obložení nové náplavky. Po dokončení pilot dojde ke kompletnímu rozebrání levobřežní zdi a rozšíření koryta řeky u levého břehu. Přibližně od poloviny roku začne montáž ocelové konstrukce zbývající části mostu,“ vyjmenovává generální ředitel PM Gargulák. Na pravém břehu směrem od mostu na ulici Komenského až za most na ulici Masarykova je již patrná podoba budoucí náplavky.

Stavba za 730 mil. Kč navazuje na dokončené etapy I. a II. A. Jejím cílem je zvýšení kapacity koryta Moravy v centrální části města na úroveň 650 m³/s, bude chráněno 20 tisíc obyvatel a majetek v hodnotě 3 mld. Kč.

↓ [Výstavba mostu na Masarykově třídě v Olomouci se přesunula do další fáze](#)

Ochrana proti povodním v Hranicích přiblíží řeku lidem

Na jaře zahájilo PM výstavbu protipovodňových opatření v Hranicích na ulici Kropáčova a podél Sadů Čs. legií. Připravovaná opatření poskytnou městu ochranu až na úroveň padesátileté povodně, což je významné zvýšení ochrany oproti současnému stavu. Současně lidem nabídne odpočinková místa u vody a umožní snadnější přístup k řece.

Ve stávající podobě nemá koryto dostatečnou kapacitu a poskytuje ochranu pouze před maximálně dvacetiletou vodou. Nová protipovodňová ochrana bude chránit zdraví a životy 2 000 obyvatel Hranic a majetek ve výši 600 mil. Kč. Součástí opatření budou i přístupy k řece a prvky sloužící k posezení u vody. Vedle protipovodňových zídek bude součástí protipovodňových opatření i mobilní hrazení. To v době povodní zahradí místa, která budou za běžné situace fungovat jako přístup k řece.

Na obou březích vzniknou v celkové délce 700 metrů protipovodňové zídky a hráze. Jejich příprava probíhala ve spolupráci s městem a památkáři tak, aby zůstal zachovaný stávající jedinečný ráz ulice Kropáčova. „Na pravém břehu řeky vytvoříme repliku stávající zdi, která bude obložena kamenem a doplněná o zábradlí. Součástí protipovodňových opatření bude volnočasové pásmo. Tomu budou dominovat dvě posezení v podobě tribun, která navíc umožní přístup až přímo k řece. Opatření tak na jednu stranu budou obyvatele chránit před povodněmi, ale současně učiní řeku pro lidi snáz dostupnou,“ popisuje generální ředitel PM Gargulák.

Celkové náklady na výstavbu protipovodňové ochrany Hranic vyjdou téměř na 64 mil. Kč. Stavba je financována z programu Ministerstva zemědělství Podpora prevence před povodněmi a z prostředků města Hranice. Práce potrvají cca 20 měsíců.

Začátkem května začaly stroje rozebírat nevyhovující zídky v Hranicích ↑

Významnou součástí protipovodňové ochrany Hranic je rozšíření jezu Hranice. „Rozšíření jezu společně s připravovanými ochrannými zdmi na ulici Kropáčova a podél Sadů Čs. legií zvyšuje ochranu před povodněmi na celém úseku Bečvy na území Hranic. Zvýšení kapacity jezu se projeví zejména mezi jezem a silničním mostem, kde se také nachází zaústění pravostranných přítoků Ludiny a Veličky. V jejich výustních tratích dochází v současnosti k rozlivu vody při vysokých stavech na Bečvě. Protipovodňové zídky pak zvýší kapacitu koryta od silničního mostu dále proti proudu,“ doplňuje Gargulák.

Návrh protipovodňové ochrany i rozšíření jezu vychází z celkové Koncepce protipovodňové ochrany sídel v Pobečví. Kompletní ochranu Hranic až před povodňovými průtoky, kterých dosáhla Bečva během povodní v roce 1997, zajistí vodní dílo Skalička, které tvoří hlavní prvek při ochraně měst a obcí před povodňovými průtoky z Bečvy.

Události

Plumlovská přehrada po rekonstrukci zvládne převést tisíciletou povodeň

PM v březnu zahájilo další etapu rekonstrukce vodní nádrže Plumlov. Ta se dočká úprav a modernizace, aby splnila nové požadavky na zabezpečení vodních děl. Práce potrvají rok a půl, jejich cílem je zajistit bezpečný a spolehlivý provoz vodního díla i v případě desetitisícileté povodně. Práce výrazně nenaruší průběh rekreační sezóny na vodní nádrži.

Modernizace bezpečnostního přelivu, vývaru a pravobřežního opevnění břehu zajistí bezpečné převedení transformované desetitisícileté povodně a do budoucna zvýší úroveň bezpečného a spolehlivého provozu vodního díla. „Půjde o kompletní rekonstrukci přelivné zdi bezpečnostního přelivu, přespárování dlažby ve spadišti a na dně skluzu, kompletní rekonstrukci vývaru pod hrází, opravu opěrné paty a pomístní opravu pravobřežního opevnění.

Smyslem připravovaných opatření je bezpečné převedení extrémních povodní a prodloužení životnosti plumlovské přehrady. Po 80 letech bezproblémového provozu si nádrž tyto úpravy zaslouží,“ říká generální ředitel PM Václav Gargulák. Při provádění stavby budou stavební práce prováděny tak, aby nedocházelo k znečištění vody.

Práce si vyžádají pouze částečné snížení hladiny, které je však nezbytné i pro plánované práce na přemostění přítoku do vodní nádrže, které připravuje město Plumlov. Rekreace na nádrži však bude v průběhu prací probíhat.

Modernizace funkčních objektů představuje další etapu rekonstrukce hráze vodního díla Plumlov, která proběhla v letech 2012–2013. Předpokládané náklady na stavební práce jsou 30,5 mil. Kč.

Práce na modernizaci VD Plumlov začaly v březnu a potrvají do podzimu 2022 ↑

Sníženou hladinu využijeme k úpravám mokřadu a těžbě sedimentů

Sníženou hladinu ve VD Plumlov využije PM k odtěžení sedimentů a úpravám mokřadu na konci vzduť vodní nádrže. Jedná se o první těžbu sedimentů ze sedimentační zdrže, která je v provozu sedm let – v roce 2014 vodohospodáři vytvořili na konci vzduť vodní nádrže sedimentační zdrž s mokřadem, který představuje velmi unikátní kombinaci vodního a mokřadního biotopu. Filtrací se navíc podílí na čištění vody přitékající do nádrže.

Odtěžený sediment vodohospodáři využijí v litorálním pásmu na navýšení výsadbových center. Následovat bude obnova rostlin se zastoupením druhů, jako je orobinec, rákos či žabník. Na správnost provedení bude dohlížet odborný biologický dozor. „Vysazovány budou běžné druhy, které se ve VD Plumlov vyskytovaly ještě v osmdesátých letech minulého století. Výsadby budou provedeny tak, aby se na vybrané ploše vytvořila centra, ze kterých se rostliny mohou následně šířit dál. Takovýchto center bude šest. Rákos i orobinec je nyní ojediněle zastoupen i mimo prostor mokřadu, kdy místa výskytu odpovídají stavu z první poloviny osmdesátých let minulého století,“ vysvětluje Petr Loyka, který bude na realizaci dohlížet jako biologický dozor. Důvodem, proč se původní výsadba v některých místech neuchytila, bylo nejen pět let trvající sucho, ale také vandalství.

← Odstraněny budou sedimenty z prostoru před kamenným valem, kde dochází k jejich ukládání

Události

Obnova zásobního prostoru zajistí více vody i biodiverzitu

Hodnocení vlivů záměru obnovit zásobní prostor na střední a dolní nádrži VD Nové Mlýny o 35 cm na životní prostředí je u konce. Ministerstvo životního prostředí 5. května 2021 vydalo souhlasné závazné stanovisko EIA. Realizace záměru obnovy zásobního prostoru VD Nové Mlýny, který je nesprávně prezentován jako zvýšení hladiny, umožní během podzimu a zimy zachytit více vody a navíc povede k obnově měkkého luhu na střední nádrži. Samotná obnova zásobního

prostoru bude vyžadovat splnění řady podmínek a kroků.

Možnost navýšit hladinu v nádrži až na úroveň 170,35 m n. m. v období od podzimu do zimy představuje z vodohospodářského hlediska vysoce efektivní způsob, jak na jižní Moravě na počátku vegetačního období zajistit o 9 mil. m³ vody více, než kterými v současné době disponuje. „Obnovení objemu střední a dolní nádrže přispěje v suchých obdobích nejen k posílení průtokového režimu v řece Dyji, ale i v ostatních vodních tocích a kanálech pod vodní

nádrží. Zvýšený objem také pokryje potřeby vody pro závlahy. Bude také v období sucha více vody pro lužní lesy pod Novomlýnskými nádržemi,“ sdělil k samotnému záměru generální ředitel PM Václav Gargulák.

Opatření jsou ve veřejném prostoru chybně prezentována jako zvýšení hladiny. Ve skutečnosti ale jde o možnost manipulovat s hladinou oběma směry – nahoru i dolů, což současný stav neumožňuje a v průběhu let tak v okolí nádrže došlo k zániku přirozeného měkkého luhu, který vytváří přirozený přechod mezi tvrdým luhem a vodním prostředím. *„Obnova kolísání hladiny v nádrži povede ke zlepšení podmínek pro chráněné živočichy a současně obnoví zásobní prostor nádrže. Jde o promyšlenou manipulaci. Nejde pouze o navýšení hladiny, ale také o následný pokles, na což kritikové zapomínají. Kolísání hladiny je v přírodě přirozené a na Nových Mlýnech umožní všemi žádanou a požadovaný pohyb hladiny, který odstraní stávající nevyhovující stav. V rámci snižování hladiny se tak v nádrži vytvoří nové podmínky pro řadu společenstev, vznikne litorální pásma, což povede k podpoře biodiverzity,*“ popisuje Gargulák.

Nejedná se však jen o proces obnovy zásobního prostoru, ale také o realizaci řady opatření na střední nádrži, které mají odstranit nežádoucí procesy a současně zlepšit podmínky předmětu ochrany přírodní rezervace Věstonická nádrž a ptačí oblasti. *„Soubor opatření tak vznikl za úzké spolupráce se zástupci ochrany přírody, Českou společností ornitologickou, stejně jako podmínky, které musí být zohledněny při hospodaření s vodou v nádržích, aby pohyb hladiny neměl negativní vliv na předměty ochrany. Celý projekt je rozdělen podle priorit opatření do tří fází, které na sebe navazují,*“ říká Gargulák.

Povodí Moravy nejdříve na střední nádrži vytvoří taková opatření, která povedou ke zlepšení hnízdních a ochranných podmínek v přírodní rezervaci, aby při obnově zásobního prostoru nedošlo pohybem hladiny k významnému vlivu na předměty ochrany. Paralelně s tím PM požádá Jihomoravský kraj o změnu v nakládání s vodami a změnu manipulačního řádu tak, aby

se zásoby vody v nádržích mohly hospodárně využívat. Jakmile hladina ve střední nádrži bude moct kolísat, správce nádrže začne s realizací souboru revitalizačních opatření včetně vlnolamů tak, aby odstranil další současné nežádoucí vlivy a zlepšil environmentální podmínky, např. pro rozšíření a rozvoj biokoridorů v nádrži. *„Respektujeme všechny podmínky uvedené ve stanovisku EIA. Po obdržení stanoviska budou následovat projekční práce společně s ornitology a zástupci ochrany přírody na těchto opatřeních, následovat bude realizace a bezprostředně navazovat obnova pohybu hladiny v rámci nového zásobního prostoru. K napuštění nádrže na kótu 170,35 m n. m. dojde nejdříve v návaznosti na opatření zaměřená na ochranu a zlepšení hnízdních podmínek ptactva a na změnu manipulačního řádu. Termín se takto dopředu těžko definuje s ohledem na lhůty správního řízení,*“ vysvětluje Gargulák.

Některá opatření, která zlepšují podmínky pro hnízdění ptactva, Povodí Moravy společně s Českou společností ornitologickou provedli už v předchozích letech. Na střední nádrži Nových Mlýnů tak došlo ke zdvojnásobení hnízdních ploch pro rybáka obecného. Další opatření se zaměří i na jiné druhy ptactva. *„Chtěl bych poděkovat ornitologům i orgánům ochrany přírody za konstruktivní debatu a připomínky, díky kterým můžeme sladit zájmy vodního hospodářství a ochrany přírody. Vydání souhlasného stanoviska EIA dokonce dokazuje, že společným úsilím můžeme stávající podmínky pro chráněné živočichy na Nových Mlýnech zlepšit,*“ říká Gargulák.

Navržená pravidla manipulace s hladinou v rozmezí půl metru zohledňují dobu hnízdění. Pokles hladiny v rámci hnízdní doby rozšíří hnízdní podmínky a bude pozitivní nejen pro rybáky. Navržená manipulace dále zajistí, že nové hnízdní plochy nebudou zaplaveny ani při zvýšené hladině, navíc převýšením dostatečně ochráněny. Doba, po kterou bude hladina snížena, umožní vytvoření měkkého luhu a litorální zóny. Obnovený pohyb hladiny tak do přírodní rezervace vrátí pohyb hladiny, který lépe reflektuje podmínky v přírodě – v zimním a jarním období více vody, v letních měsících pokles vlivem menšího úhrnu srážek.

Události

Připomínáme si 15 let od jarní povodně v roce 2006

Povodně na přelomu března a dubna v roce 2006 patří svým rozsahem i škodami k největším povodním v moderní historii České republiky. Způsobila je kombinace vydatných srážek a prudkého oteplení, které vedlo k rychlému tání bohaté sněhové pokrývky. Letos si připomínáme patnáct let od této události.

Náhlé oteplení a vydatná srážková činnost, zejména ke konci března 2006, způsobily rychlé odtávání sněhové pokrývky. Důsledkem toho došlo ke značným nárůstům průtoků na vodních tocích. Ve dnech 26. 3. až 3. 4. 2006 byly na území ve správě Povodí Moravy, s.p. zaznamenány dvě povodňové vlny.

Již od 26. 3. 2006 docházelo k vzestupům hladin některých vodních toků s dosažením stupňů povodňové aktivity (SPA). Od 27. 3. do 29. 3. 2006 docházelo vlivem dalších vydatných srážek k razantním nárůstům průtoků. Ve většině sledovaných profilů na vodních tocích byly dosaženy III. SPA. Kulminace hladin ve sledovaných profilech vysoce přesáhly hranice III. SPA. Vodní stavy odpovídající III. SPA byly dosaženy ve 32 sledovaných profilech.

Vlivem další srážkové činnosti docházelo od 31. 3. do 1. 4. 2006 k druhé povodňové vlně, kdy kulminace na některých profilech byly vyšší než v případě první vlny (např. Balinka, Svatka, Jihlava, Oslava, Moravská Sázava atd.). Během dalších dnů docházelo k mírným poklesům hladin.

↓ Dyje – VD Vranov 30. 3. 2006

24

V povodí Dyje se kulminační průtoky převážně pohybovaly v rozmezí pěti a dvacetileté povodně, místy padesátileté, na Dyji nad VD Vranov dokonce až pětisetleté a v úseku pod VD Vranov dvousetleté povodně. V povodí Moravy po soutok s Dyjí kulminace odpovídaly průtokům pětileté až dvacetileté, na samotné řece Moravě stoleté povodně.

V různých oblastech povodí Moravy postupně docházelo ke zvyšování SPA, rozlivům vody nejdříve do inundací, polí, lesů a dalších neobydlených částí území. Později docházelo k postupnému zaplavování sklepů a na některých místech i obydlí. Povodňové komise v různých částech území vyhlásily stav ohrožení, některá města evakuovala obyvatele. Mimořádné situace nastaly v důsledku překročení kapacity ochranných hrází a jejich přelítí či destrukci (např. protržením hráze Cholinky a řeky Moravy došlo k zaplavení tří městských částí Olomouce).

Nejtragičtějším dopadem jarní povodně 2006 je ztráta 9 lidských životů. Jarní povodeň 2006 způsobila na území ČR škody, jejichž celková výše dosáhla 5 mld. Kč. Povodeň byla plošně rozsáhlá, postihla 799 obcí a v sedmi krajích bylo nutné vyhlásit stav nebezpečí.

Povodeň zasáhla svým rozsahem téměř celé území ve správě Povodí Moravy, s.p. Vodohospodářský dispečink PM předával několikrát denně informační zprávy povodňovým orgánům a účastníkům ochrany před povodněmi. Od 29. 3. do 10. 4. 2006 zasedal nepřetržitě Krizový technický štáb PM. Štáb vyhodnocoval průběžně situaci v celém

Balinka – Velké Meziříčí 31. 3. 2006 ↓

↑ Dyje – VD Znojmo 30. 3. 2006

povodí, rozhodoval o zásadnějších operativních manipulacích, předkládal příslušným povodňovým komisím (krizovým štábům krajů) návrhy na úpravy manipulací dle aktuální situace. Současně s tím pak vodohospodáři vydávali pokyny pro zabezpečovací práce na tocích a vodních dílech.

Na mnoha místech probíhaly záchranné a zabezpečovací práce, které vzhledem k rozsahu povodně byly téměř na celém území povodí. Jednalo se zejména o odstraňování překážek z vodních toků a objektů, odčerpávání vody z objektů, budování pytlových bariér, zajišťování kanalizačních výustí, zabezpečení náhradních zdrojů, dopravního značení, evakuace atd. „Povodňová situace byla výjimečná tím, že postihla téměř celé spravované povodí. Na průběh povodně a zmírnění jejího dopadu ale měla pozitivní vliv všechna protipovodňová opatření. V povodích s přehradními nádržemi se velmi příznivě projevilo jejich předpouštění v zimních měsících, zejména největších nádrží jako jsou Vranov, Vír, Mostišť a další,“ vzpomíná ředitel pro správu povodí Antonín Tůma z PM.

↓ Morava nad Litovlí 1. 4. 2006

Dyje – Lednice 3. 4. 2006 ↑

Velmi výrazným způsobem zmírnily celkové škody na majetku a zdraví obyvatel vodohospodáři manipulacemi na vodních nádržích. „Významnou úlohu sehrálo VD Vranov, díky kterému nedošlo ve Znojmě k žádnému výraznému zaplavení obytné zóny. Stejně tak byly zásadním způsobem ochráněny před škodami i další obce a města u Dyje, včetně Břeclavi. Vlivem transformace ve VD Mostišť byla kulminace Oslavy posunuta o 4 hodiny. VD Brno významnou transformací přispělo k ochraně jižní části Brna, k ochraně Židlochovic a také k řešení situace pod VD Nové Mlýny. Ve VD Vír bylo celkově zachyceno 26,6 mil. m³ vody. Ke zmírnění či zpomalení kulminace povodně přispěly i vodní nádrže Nové Mlýny, Bystřička, Slušovice, Plumlov, Letovice, Boskovice a další,“ popisuje Tůma. Průběh povodni v dolním úseku Dyje pod vodním dílem Nové Mlýny a v Moravě pod Hodonínem byl významně ovlivněn také řízeným odlehčením do průtočné inundace Bulhary–Břeclav, do poldru Přítluky a do oblasti inundačního území Soutok mezi Dyjí a Moravou.

Bezprostředně po povodni na jaře 2006 byla spolu s odstraňováním povodňových škod zahájena také příprava a realizace nových protipovodňových opatření v povodí Moravy. V rámci zvyšování míry ochrany před povodněmi, přípravy efektivních technických opatření vytvářejících akumulační a retenční prostory a výstavby PPO v intravilánech měst a obcí investovalo Povodí Moravy od roku 2007 do ochrany obyvatelstva a jejich majetku před povodněmi prostředky v hodnotě více než 3,1 mld. Kč. Prostředky poskytl Ministerstvo zemědělství v rámci druhé a třetí etapy programu Podpora prevence před povodněmi. V rámci čtvrté etapy, která probíhá od roku 2019, pak Povodí Moravy, s.p. předpokládá další investice v hodnotě 1,2 mld. Kč.

Celkové povodňové škody na celém území povodí Moravy dosáhly téměř 2,5 mld. Kč, přičemž 814 mil. Kč byly škody způsobené na vodohospodářském majetku Povodí Moravy.

„Přestože tato povodeň měla mimořádný rozsah a charakter, nelze v období klimatické změny vyloučit, že nenastane v blízkém období situace ještě hrozivější. Otázka dalšího zdokonalení protipovodňových opatření je proto stále aktuální,“ doplňuje Tůma.

Povodí Moravy, s.p. proto bude pokračovat v přípravách a realizaci protipovodňových opatření měst a obcí. V nedávné době byla dokončena protipovodňová ochrana např. v městech Břeclav, Svitavy či Pohořelice, probíhá stavba protipovodňové ochrany Olomouce, Hranic, Kunovic a Uherského Brodu a v různé fázi příprav je protipovodňová ochrana Přerova, Lipníku či Troubek.

← Morava – Rohatec 30. 3. 2006

Vliv vodních nádrží během povodně na jaře 2006

VD Vranov	VD Vranov povodeň s kulminací 482 m ³ /s (což je více jak pětisetletá povodeň) transformovalo na 305 m ³ /s. Podařilo se tak podstatně omezit škody v celém povodí Dyje pod VD Vranov, včetně území pod VD Nové Mlýny. Ve městě Znojmě nedošlo k žádnému výraznému zaplavení obytné zóny, v záplavě bylo cca 10 zahradních domků a bylo podmáčeno několik sklepů. Stejně tak byly zásadním způsobem ochráněny před škodami i další obce a města u Dyje, včetně Břeclavi.
VD Mostišť	Celkové přitekklé množství do VD Mostišť ve dnech 26. 3. – 8. 4. 2006 bylo vyhodnoceno v objemu cca 20 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 17,6 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 2,4 mil. m ³ . Vlivem transformace ve VD Mostišť byla kulminace posunuta o 4 hodiny.
VD Vír	Celkové přitekklé množství do VD Vír bylo vyhodnoceno v objemu cca 56 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 29,4 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 26,6 mil. m ³ . Vodní dílo transformovalo celkový přítok 128 m ³ /s na 55 m ³ /s pod VD Vír I.
VD Brno	Celkové přitekklé množství do VD Brno bylo 96 mil. m ³ a odtoklé množství 86 mil. m ³ . V nádrži se zadrželo téměř 10 mil. m ³ . Nádrž významnou transformací přispěla k ochraně jižní části Brna, k ochraně Židlochovic a také k řešení situace pod VD Nové Mlýny.
VD Letovice	Celkové přitekklé množství do VD Letovice bylo vyhodnoceno v objemu cca 11,1 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 6,6 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 4,5 mil. m ³ .
VD Boskovice	Díky předpuštěnému zásobnímu objemu nádrže vykázalo VD poměrně výraznou transformaci povodňové vlny, kdy v době kulminace přítoku 17,4 m ³ /s byl odtok držen pod hodnotou neškodného odtoku na 5 m ³ /s. Neškodný odtok 7 m ³ /s byl 31. 3. 2006 v 18:00 překročen, ale pouze nepatrně. Celkové přitekklé množství do VD Boskovice bylo vyhodnoceno v objemu cca 6,1 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 4,57 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 1,53 mil. m ³ .
VD Plumlov	Celkové přitekklé množství do VD Plumlov bylo vyhodnoceno v objemu cca 12,07 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 9,0 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 3,07 mil. m ³ .
VD Slušovice	Celkové přitekklé množství do VD Slušovice bylo vyhodnoceno v objemu cca 8,93 mil. m ³ a odtoklé množství ve výši cca 7,16 mil. m ³ . Celkově bylo v nádrži zachyceno cca 1,77 mil. m ³ .

33 let od ničivé povodně v Lukách nad Jihlavou

Přesně třiatřicet let od ničivé povodně si 21. dubna připomněli v Lukách nad Jihlavou. Voda obyvatele městyse v minulosti ohrožovala už mnohokrát. Nejčastěji to bylo z Kozlovského potoka. V roce 1988 se obcí prohnala ničivá povodeň, která zatopila 130 domů a vzala život dvěma ženám. Od vybudování soustavy devíti zemních suchých hrází však nechává Kozlovský potok obyvatele Luk nad Jihlavou relativně v poklidu.

Rok 1966: Povodí Moravy se poprvé představuje

K zásadní organizační změně vodního hospodářství v ČSR došlo v roce 1966, a to v příčinné souvislosti s povodňovou katastrofou, která postihla ČSR o rok dříve.

Povodeň tehdy způsobila rozsáhlé škody na jižní Moravě a na jižním Slovensku, kde se protrhly dunajské hráze. Převážná část Žitného ostrova (přes 100 000 ha plochy) se ocitla pod vodou, v povodí Moravy bylo tehdy zatopeno přes 25 000 ha plochy. Během zjišťování příčin mimořádných povodňových škod bylo konstatováno, že dosavadní péče o vodní toky (a zejména ochranné hráze, za něž odpovídaly jednotlivé okresy) byla nedostatečná. Proto bylo řízení vodního hospodářství vyčleněno z působnosti ministerstva zemědělství a okresů. Vznikl nový samostatný orgán státní správy – Ústřední správa vodního hospodářství. Byla oddělena správa vodních toků a nádrží od správy vodovodů a kanalizací a **k 1. 7. 1966 na základě vládního usnesení č. 57/66, vzniklo Ředitelství vodních toků** se šesti organizačními jednotkami – Vltavy, Labe, Ohře, Berounky, Moravy a Odry. Hranice působnosti tak nově byly vytyčeny podle přirozených hydrologických celků a přestaly být závislé na častém politicko-správním územním členění.

Vnitřní organizační struktura podniku se za celou pětadesátiletou existenci v zásadě nezměnila (členění se na ředitelství se sídlem v Brně a jednotlivé závody zůstalo). Změnilo se ale mnoho jiných faktů, z čehož některé i velmi významně:

Právě množství zpoplatněných odběrů vody je jedním z ukazatelů, který se změnil výrazně. Podle dochovaných údajů bylo v roce 1966 odebráno a zpoplatněno 442 mil. m³ vody. Prvních třináct let existence Povodí Moravy odběry stále mírně rostly – největší roční objem 468,16 mil. m³ vody byl vykázán v roce 1978. Poté nastal výrazný pokles způsobený omezením vodárenských odběrů v Brně-Pisárkách v důsledku dokončení II. březovského vodovodu. V následném desetiletém období odběry stagnovaly a další zlom přišel v roce 1990: odběry rychle klesají vlivem rostoucích cen vodného i poplatků za odběr povrchové vody, ale též v důsledku celkových změn v průmyslu (přestavby a změny technologií). Svou roli sehrály také klimatické faktory.

[Pramen řeky Moravy v roce 1978 ↓](#)

	1967	1975	1985	1995	2005	2020
počet zaměstnanců	530	883	1 024	813	737	741
výše průměrné mzdy	1 742	2 422	2 917	8 554	19 233	36 674
počet významných vodních nádrží	17	20	26	28	28	29
množství odebrané vody (mil. m ³ /rok) za úplaty	442	444	351,5	210,3	154,8	162

Drobné vodní toky a malé vodní nádrže Dotační program 129 290

V letošním roce končí dotační program Ministerstva zemědělství 129 290 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích“, jehož realizací byla na mnoha místech posílena retence vody v krajině, podpořen vodní režim krajiny či zvětšena bezpečnost při zvýšených průtocích. Povodí Moravy, s.p. využilo program k realizaci celkem 103 úspěšných akcí.

Úhrada podpory byla v letech 2016 až 2017 poskytována do max. výše 80 % uznatelných nákladů stavebně technologické části, po dvou letech fungování programu pak ve výši 65 %. I přes snížení podílu státní podpory se podniku Povodí Moravy podařilo realizovat stavby

v celkovém finančním objemu 384 mil. Kč, z čehož byla jedna třetina (129 mil. Kč) hrazena z vlastních zdrojů podniku.

Poděkování za úspěšné naplnění dotačního programu patří především technikům na závodech, kteří se dokázali zdárně vypořádat s potřebnou administrací programu a zvládali neustále připravovat a doplňovat nové akce.

Dotační program byl vypsán na období 2016–2020, avšak v souvislosti s dopady epidemiologické situace byl prodloužen do konce roku 2021. Na tento úspěšný program navazuje program 129 390 „Podpora opatření na drobných vodních tocích a malých vodních nádržích – 2. etapa“, který bude realizován v letech 2020–2024.

Přikládáme výběr realizovaných akcí:

Vlčidolka, Popůvky – Křenovice, km 0,000–2,800 – odstranění nánosů

V zimních měsících 2018 proběhlo čištění toku Vlčidolka od nánosů a náletových dřevin. Jednalo se o celý tok o délce 2,8 km od zaústění do toku Haná až po zaklenutí nad silničním mostem v intravilánu obce Křenovice. Bylo odtěženo

1 838 m³ nánosů, které byly uloženy na pozemky obce Křenovice. Součástí byla oprava kamenných a betonových dlažeb. Náklady 1,3 mil. Kč byly hrazeny z dotačního programu 129 290 a 327 tis. Kč z vlastních zdrojů Povodí Moravy, s.p.

Sudický p., ř. km 0,388–1,767, Kovářovský p., ř. km 0,000–0,120, oprava koryt

Podobný průběh prací měly opravy koryt dvou toků – Sudického a Kovářovského potoka na Boskovicku. Po odstranění sedimentů, dřevin z průtočného profilu a původního opevnění byly postupně pokládány nové odvodňovací žlaby a obkladové desky. Vzhledem k velikosti řešené

opravy se postupovalo etapově, a to vždy na více místech dané opravy. Kolem mostů v intravilánu a také v úseku soutoku bylo provedeno opevnění kamennou dlažbou s podkladním betonem, vždy před i za mostem jsou umístěny zajišťovací betonové prahy.

Rešický potok, ř. km 1,376–1,446, Rešice, oprava opěrných zdí

Celkem čtyři měsíce v roce 2017 trvala oprava narušeného opevnění, drobných výtokových objektů, kamenného schodiště a hradícího prahu na 70 m dlouhém úseku Rešického potoka v Rešicích.

Po dokončení oprav je také 1,107 m dlouhý úsek koryta Bobrůvky v Radešínské Svatce, kde bylo na závěr vysázeno 99 keřů a 85 listnatých stromů jako náhradní výsadba za pokácené porosty.

Ždánický potok Ždánice, km 0,000–1,452 – úprava koryta

Úprava stávajícího koryta toku Ždánický potok o celkové délce 1 452 m v intravilánu obce Ždánice probíhala od srpna 2019 do května 2020. Účelem stavby bylo vyčištění koryta od sedimentů, buřiny a náletových rostlin pro obnovení potřebné průtočné kapacity. Celkové množství vytěžené zeminy bylo 522 m³, která

byla odvezena na řízenou skládku. Dále byla provedena rekonstrukce nábrežní zdi na pravém břehu včetně nové ŽB římsy v délce 130 m, obnova chybějícího opevnění a provedení stabilizace koryta záhozem z lomového kamene nebo kamennou rovnatinou. Celková cena akce byla 7,8 mil. Kč.

VN Hrabišín – rekonstrukce a odbahnění

Předmětem realizace byla těžba sedimentu, rekonstrukce tělesa hráze, rekonstrukce patního drénu a oprava sdruženého objektu včetně technologie vodní nádrže Hrabišín. Celkově bylo nutné odtěžit přes 7 000 m³ sedimentu. Návodní líc hráze byl nově opevněn kamenným záhozem. Na vzdušném i návodním líci bylo vybudováno nové schodiště. Dále došlo k plošné sanaci konstrukce vtokové jímky, šachet spodních výpustí, spadiště, přelivné hrany a odpadní štoly. V místech patrných trhlin byly stávající konstrukce tlakově injektovány. Všechny zámečnické prvky byly nahrazeny novými kompozitními. V neposlední řadě byly osazeny nové spodní výpusti a zřízen sjezd do zátopy s manipulační plochou. Celkové finanční náklady akce činily více než 14 mil. Kč.

VN Ordějov – odstranění sedimentu

Odtěžením nánosů z celé plochy usazovací nádrže Ordějov na původní kolaudované dno došlo k obnově a zachování účelu a funkčnosti nádrže. Po odstranění náletových dřevin z břehů bylo provedeno samotné těžení sedimentů, a to běžným způsobem, tedy ze břehů. Následovala těžba z panelových sjezdů

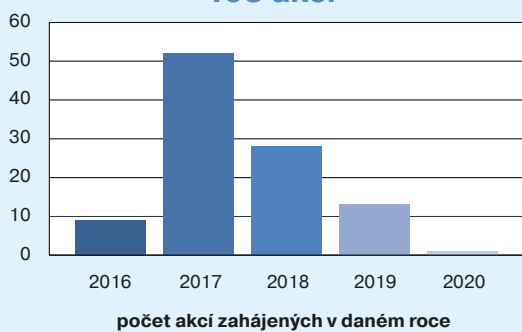
a v poslední fázi se bagr přesunul ze sjezdů přímo do zátopy s nezpevněným dnem a odtěžil zbytek sedimentu. Vytěžený sediment v celkové kubatuře 6 110 m³ byl uložen na zemědělské pozemky, kde se po odvodnění a vyschnutí rozprostřel a zaoral do zemědělské půdy. Celkové náklady přesáhly 1,1 mil. Kč.

Seznam akcí

Celkový počet realizovaných akcí

103 akcí

Celkové finanční zdroje

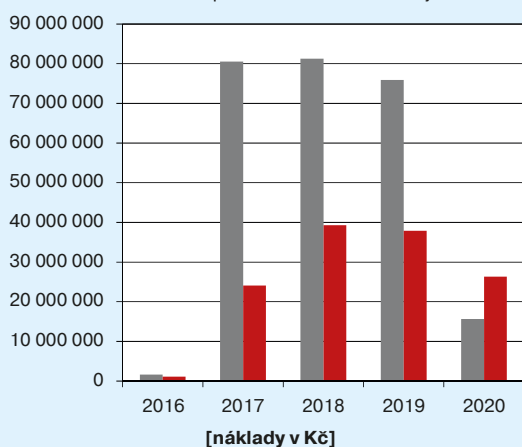
384 mil. Kč

255 mil. Kč

129 mil. Kč

■ Státní rozpočet

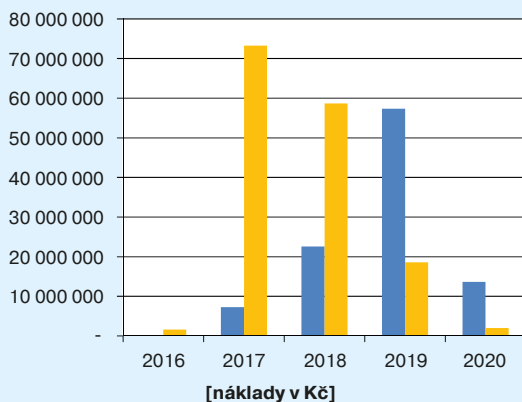
■ Vlastní zdroje

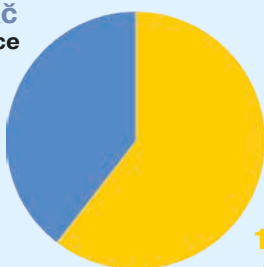
Rozdělení nákladů ze státního rozpočtu – investice/opravy

■ Investice

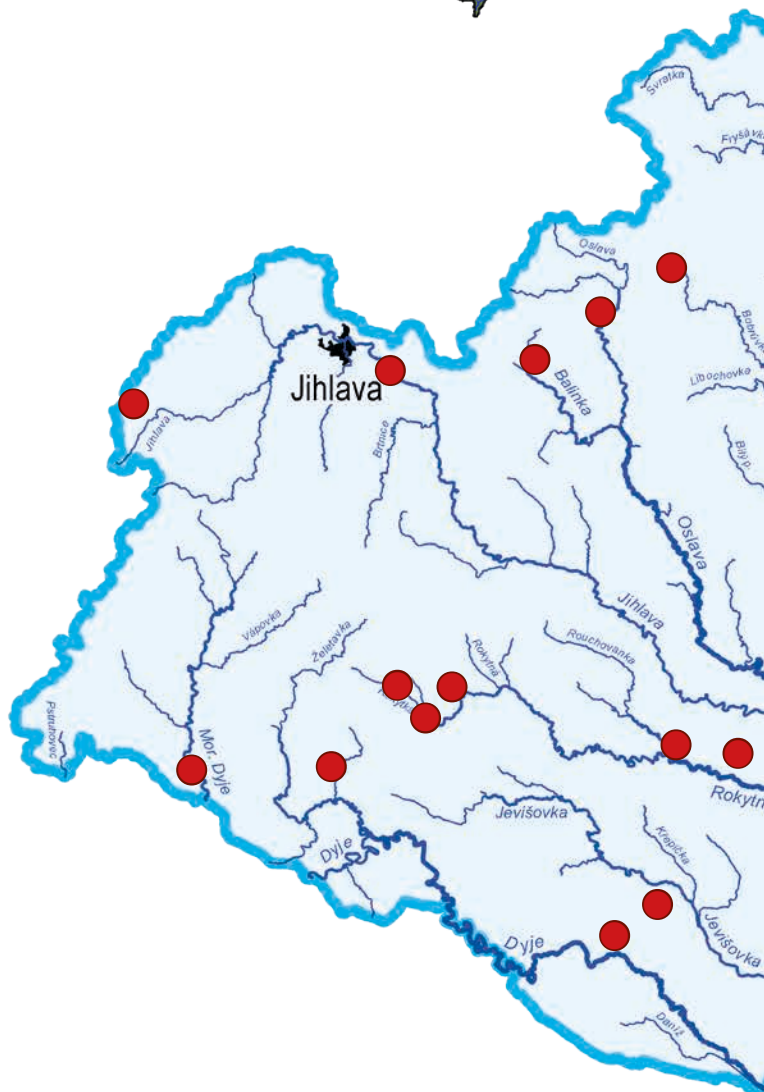
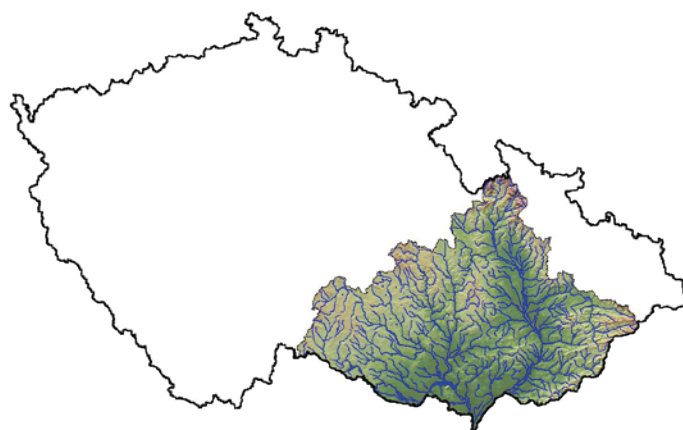
■ Opravy

101 mil. Kč
40 % investice

154 mil. Kč
60 % opravy

● Umístění akcí v rámci katastrálního území

Živá
voda

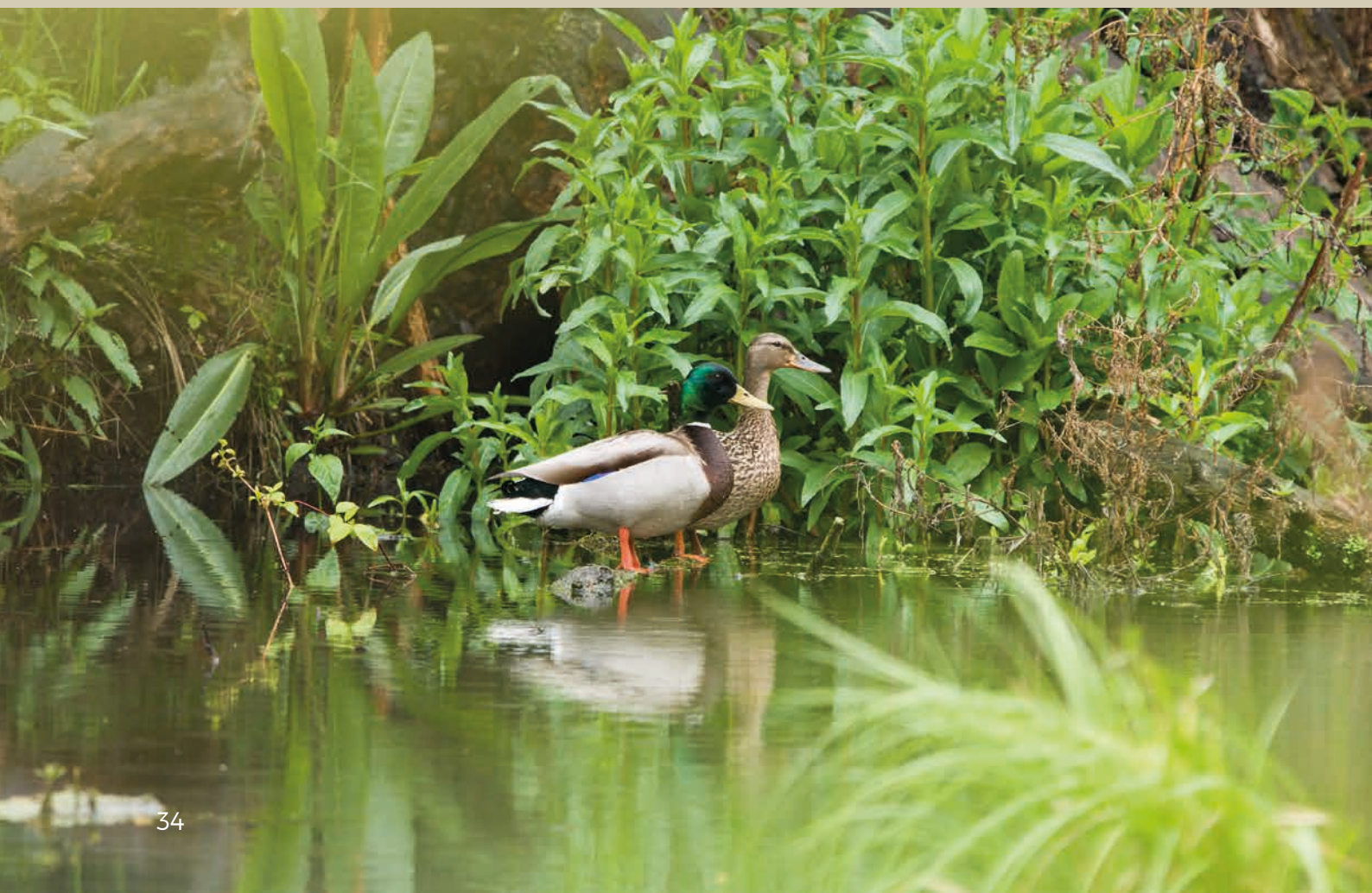
Díl osmnáctý: Kachny

Pod velmi obecným pojmenováním „kachny“ se nachází velmi široká skupina ptáků, patřících do řádu vrubozobých (*Anseriformes*). V tomto článku není prostor na představení celé čeledi kachnovití (*Anatidae*), kam spadají také např. husy, morčáci, hoholky či kajky a zaměříme se tak přímo na podčeleď kachen (*Anatinae*). Jedná se o podčeleď středně velkých ptáků, kteří jsou velmi dobře přizpůsobeni životu u vody, potažmo na vodní hladině. Podle způsobu obživy se kachny dělí na plovavé a potápivé kachny. Plovavé kachny si hledají potravu v mělčích vodách. Potápivé kachny se naproti tomu potápějí pod hladinu celé a dostanou se tak ke dnu i v hlubších vodách. Obecně jsou kachny co do rozšíření a počtu

Kopřivka obecná ↑

druhů velmi početné a vyskytují se na celém světě. Jen samotný rod Kachny (*Anas*) má kolem 50 zástupců a o těch nejběžnějších, žijících v ČR si povíme více.

Základní popis

Kachny jsou střední, zavalití ptáci s delším krkem a krátkým zobákem. Společným znakem všech vrubozobých jsou vroubkované okraje zobáku. Dalším znakem vrubozobých jsou krátké, vzadu postavené končetiny s prsty spojenými plovací blánou. Silné nohy jim slouží jako vesla. Na zemi jsou spíše neobratní. K životu ve vodě je přizpůsobeno i jejich opeření – mají husté prachové peří a velkou kostrční žlázu, jejímž mastným sekretem si peří potírají. To je pak nepropustné pro vodu. Samci ve svatebním šatu bývají pestře a nápadně zbarveni, samice jsou zpravidla nevýrazné. Většina kachen jsou vynikající letci. Spousta druhů je tažných. Hnízdí většinou na zemi. Mláďata jsou nekrmivá, od narození následují své rodiče.

Hlavní zástupci kachen v ČR

Kachna divoká (*Anas platyrhynchos*)

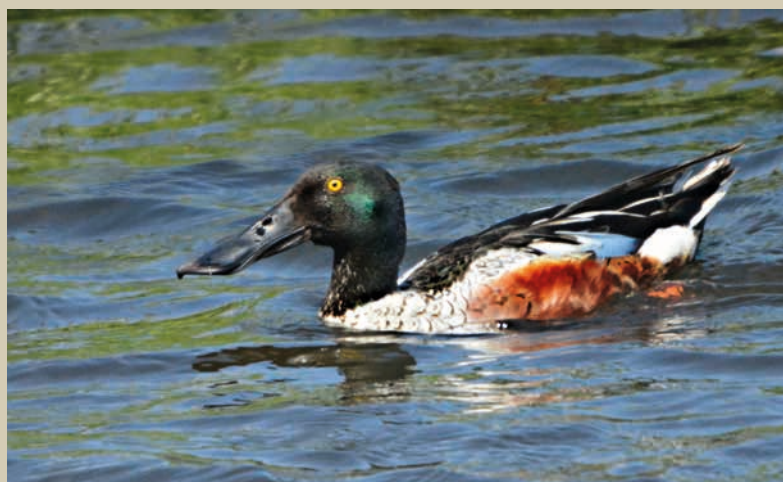
Jedná se o všudypřítomný a mimořádně rozšířený druh. Je největší plovavou kachnou žijící v Česku. Z kachny divoké byla později vyšlechtěna kachna domácí (*Anas platyrhynchos f. domestica*). V ČR se používá jako alternativní pojmenování „březňačka“. Jedná se o velmi inteligentního ptáka. Lze ji nalézt i v městských prostředích, na které se dokázala výborně přizpůsobit. Kachna divoká je ze všech druhů kachen, pravidelně hnízdících v Česku, největší. Dorůstá délky 50–60 cm a váhy do 1,3 kg. Kachny divoké bývají hluční ptáci. Kačera ve svatebním šatu nelze nepoznat. Má žlutý zobák, třpytivě tmavě zelenou hlavu, hnědou hruď a šedé tělo s modrým křídelním zrcátkem (i samice). Samice je velmi nenápadně zbarvená v odstínech hnědé a béžové. Je to běžně hnízdící druh, hnízdění začíná od března (odtud březňačka). Kachny divoké žijí v párech, které se tvoří již na podzim v říjnu a listopadu na společných shromaždištích. Hnízdo bývá na nejrůznějších místech, především na březích vod, ostrůvcích, v rákosinách. Klade často více jak 10 vajec a může hnízdit i 2x do roka. Kachňata plavou za samicí ihned po vylíhnutí, po 50 dnech jsou zcela opeřená a začínají létat. Kachna divoká hledá potravu jak ve vodě, tak i na souši. Potrava je rostlinná i živočišná. Kachna divoká je také nejběžnější lovenou vodní pernatou zvěří. Loví se na společných lovech (na honech na drobnou zvěř nebo tzv. „na tahu“) brokovými zbraněmi od 1. září do 30. listopadu.

← Kachna divoká – pár

Lžičák pestrý (*Anas clypeata*)

V ČR se jedná o kriticky ohrožený druh. Jedná se o velkou plovavou kachnu, která žije převážně na močálech, jezerech, porostlých březích řek a na mokřích loukách. Je velmi snadno rozpoznatelná díky lžícovitě rozšířenému černému zobáku. Hlavu má tmavozelenou, s bílou hruď a rezavými boky. Samice je zbarvením podobná kachně divoké. Samice klade cca 7–12 vajec. O mláďata pečuje pouze samice. Živí se více živočišnou složkou (hmyz, červi, měkkýši).

Lžičák pestrý ↓

Čírka obecná (*Anas crecca*)

Nejmenší z evropských plovavých kachen. Svatební šat je nenápadný s výjimkou pestře zbarvené hlavy. Obě pohlaví mají zelená zrcátka na křídlech. Jsou zvláště čilí za soumraku nebo za světlých měsíčních nocí. Čírky hnízdí na malých i větších rybnících s bujnou pobřežní vegetací. Hnízdění probíhá od poloviny května do konce června a klade 7–8 vajec. Mláďata se osamostatňují velmi brzy, již po 4 týdnech. Čírky obecné jsou všežravci, živí se v závislosti na nabídce jak živočišnou, tak i rostlinnou potravou.

Čírka obecná ↓

Kopřivka obecná (*Anas strepera*)

Jedná se o menší plovavou kachnu. Méně nápadná je oproti jiným kachnám ve zbarvení, a to i samců ve svatebním šatu (převážně šedé opeření, světle hnědá hlava a tmavý zobák). Samice je celá světle hnědá s nažloutlým zobákem a lze ji zaměnit s kachnou divokou. Preferuje větší vodní plochy, vlhké pastviny nebo močály. U nás je výskyt limitován nadmořskou výškou do 500 m n. m. Hnízdo staví ukryté na zemi v porostu vodních rostlin. Snáší 6–14 nažloutlých vajec, na kterých sedí oba rodiče po dobu 26 dní. Potrava u kopřivky převládá rostlinná.

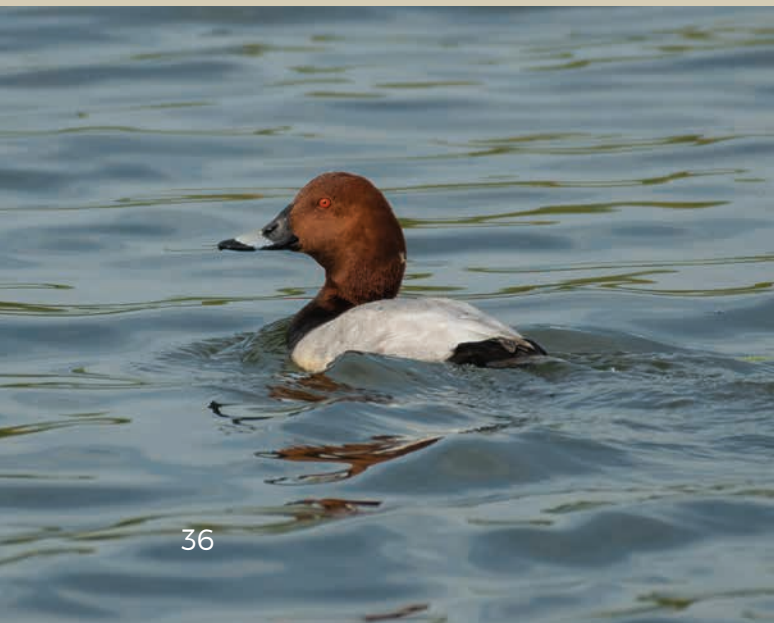
↓ Kopřivka obecná

Polák velký (*Aythya ferina*)

Jedná se o velmi rozšířený potápivý druh kachny. Je trošku menší než kachna divoká. Má silné tělo, velmi krátký ocas a krk a vzhledem k poměru těla poměrně velkou hlavu. Samec ve svatebním šatu

↓ Polák velký

má bílý hřbet, křídla a boky s jemným černým pruhováním, kaštanově hnědou hlavu, šedý zobák s tmavou špičkou a zbytek těla převážně černý. Má červeně zbarvenou duhovku. Samice klade většinou kolem 10 vajec. Je převážně tažný. Za potravu mu slouží zejména některé druhy měkkýšů, vodní rostliny, malé druhy rybek. Samice klade kolem 5–12 vajec. Za potravou se potápí do 1 metru, ale dokáže se potopit i ke 4 metrům.

Polák chocholačka (*Aythya fuligula*)

Chocholačka je nepatrně menší než polák velký. Jedná se také o potápivou kachnu. Opeření samce má po celém těle leskle černou barvu s výjimkou bílých boků. Jedná se o jedinou evropskou kachnu s výraznou chocholkou na hlavě (odtud pramení druhový název). Polák chocholačka preferuje rybníky, jezera, řeky a mořské břehy s dostatečně hustým porostem. Stejně jako ostatní poláci se umí výborně potápět i do více jak pětimetrových hloubek, kde požívá drobné měkkýše, vodní hmyz a občas i některé vodní rostliny. Hnízdí od května do srpna. Samice klade kolem 5–12 vajec. Oproti polákovi velkému se dokáže potopit do výrazně větší hloubky i kolem 10 metrů.

Polák chocholačka – pár ↓

Zrzhlávka rudozobá (*Netta rufina*)

Samice je nevýrazně hnědá, kačer má ve svatebním šatu rezavě červenou hlavu a krk, zobák a nohy červené. Velikostně je srovnatelná s kachnou divokou. Zdržuje se převážně na větších vodních plochách z části zarostlých

↑ Zrzohlávka rudozobá – pár

rákosinami a bohatou vegetací, kde se živí převážně rostlinnou stravou, nejčastěji řasami, ale i drobnými živočichy, hmyzem, mlži atd. Pravidelně v Česku hnízdí pouze na jižní Moravě a v jižních Čechách. Hnízda bývají umístěna na ostrůvcích nebo březích či v rákosinách. Počet vajec je 7–10. Často se stává, že zrzohlávky kladou vejce do hnízd jiných druhů kachen. Jsou mezistupněm mezi plovavými a potápivými kachnami. Potravu přijímají výhradně rostlinnou.

Hvízdák eurasijský (*Anas penelope*)

Jedná se o plovavou kachnu. Je nápadný, spíše menší pták. Samec ve svatebním šatu má šedé boky a hřbet, černé letky a bílé zrcátka viditelné zvláště za letu, tmavý ocas, bílé břicho, růžovou hrud' a kaštanově zbarvenou hlavu se světlým, dobře viditelným pruhem na čele a temeni a šedým zobákem. Samice je hnědočerná. Hnízdí v severní Evropě a Asii. Zimuje hlavně ve Středomoří, severní Africe, Malé a jižní Asii. V ČR protahuje a menší míře i zimuje. Preferuje velké vodní plochy a promáčené louky s vyšší vegetací. Mimo hnízdění je velmi společenský a často žije i v početných hejnech. Samice klade 7–10 smetanově žlutých vajec. Živí se především vodními i suchozemskými rostlinami. Je jediným druhem hvízdáka, který se vyskytuje na území České republiky.

Kachnička mandarínská (*Aix galericulata*)

Původní areál výskytu je Východní Asie a Japonsko. Jako okrasný pták je chována v mnoha chovech a zoologických zahradách. V ČR se ve volné přírodě vyskytuje

v Jihomoravském kraji a v Brně a okolí na řece Svratce prokazatelně již minimálně 10 let i hnízdí. Samec kachničky mandarínské ve svatebním šatu patří mezi nejkrásnější ptáky světa. Má vysokou chocholku, péra zlaté barvy a pár jasně žlutých čepelí tvořených širokými vnitřními prapory křídelních krovek. Nenápadně zbarvenou samici ale poznáme dle úzkého bílého proužku za okem.

Ing. Jiří Šrámek
ekolog závodu Dyje

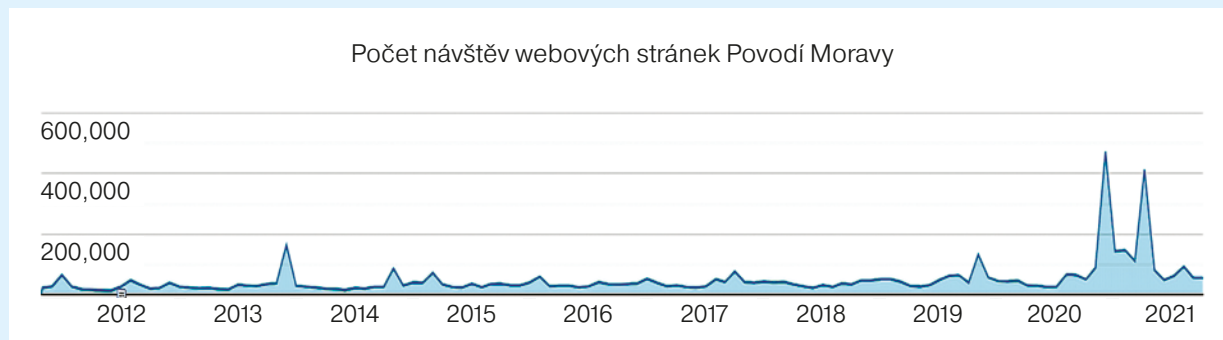
(Pozn. autora: použité fotografie – volné díla z www.pixabay.com a od Petra Soukupa, čímž mu děkuji za poskytnutí)

Kachnička mandarínská ↓

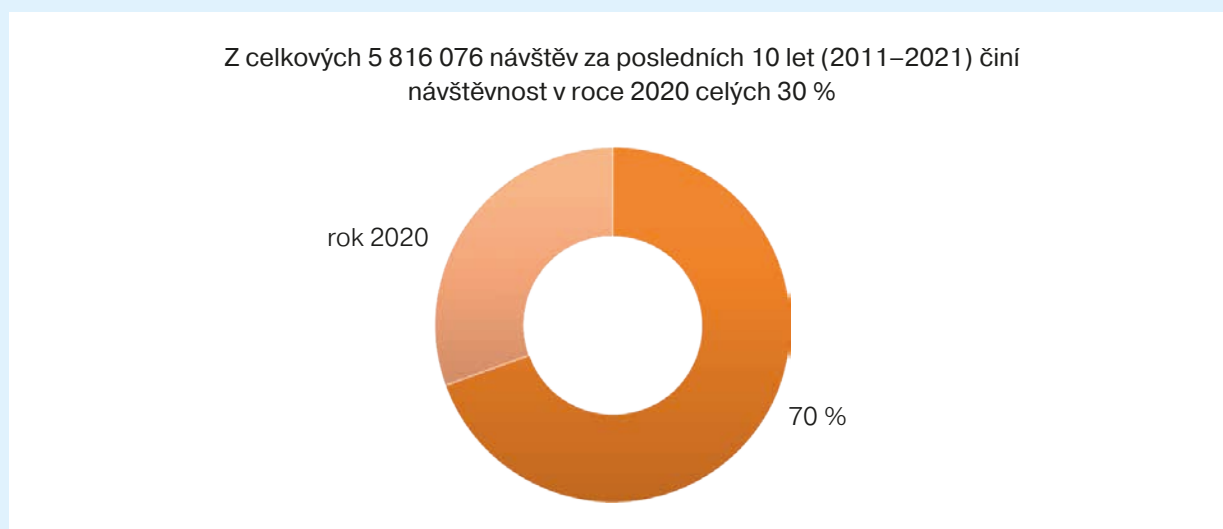

Soutěž

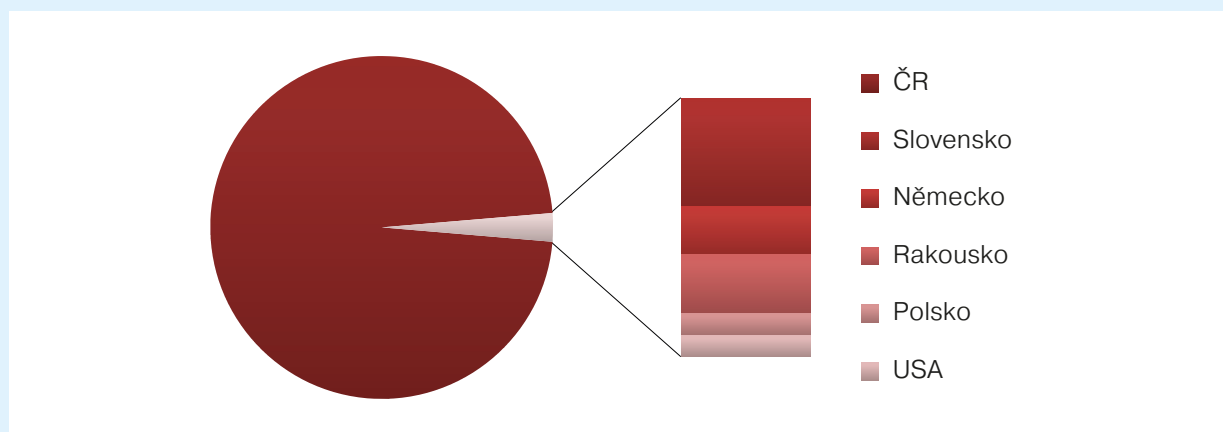
Rok 2020 byl rekordní v počtu návštěv webových stránek www.pmo.cz

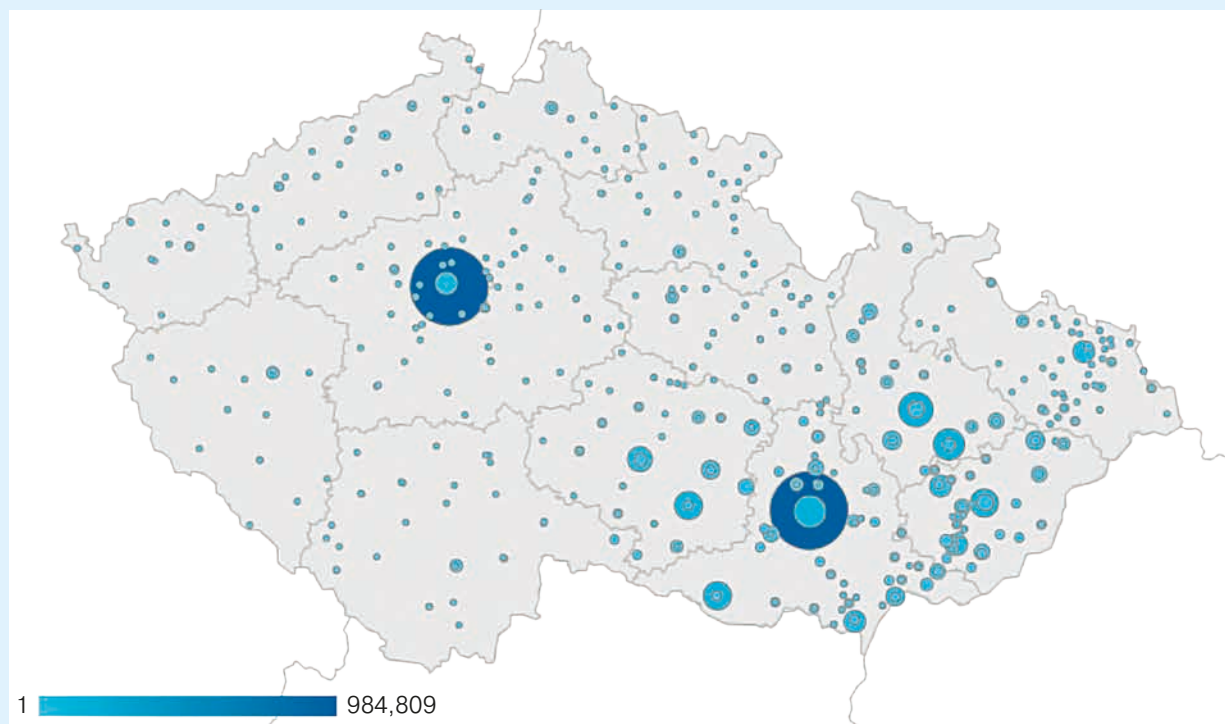
Za posledních deset let navštívilo web Povodí Moravy 5 816 076 návštěvníků, z čehož 1 773 489 návštěv bylo uskutečněno v roce 2020.

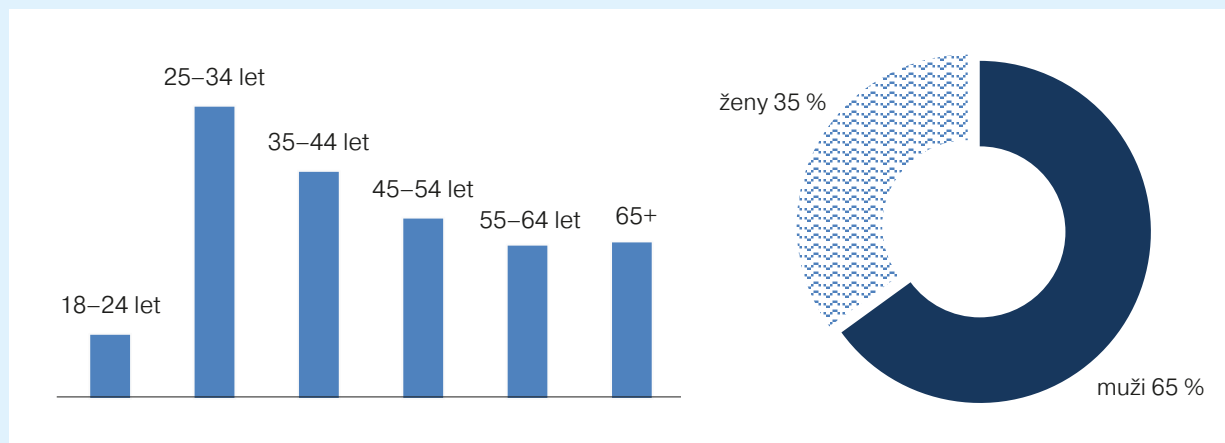
96 % návštěvníků se připojilo z ČR. Z ostatních zemí následuje Slovensko (1,1 %), Rakousko (0,6 %), Německo (0,5 %) a Polsko (0,23 %), které těsně dohání USA (0,21 %). Stránky Povodí Moravy byly zobrazeny ale také třeba na ostrově Vanuatu, na Kajmanských ostrovech nebo Bahamách.

Nejvíce českých uživatelů bylo z Brna 20 % (1 158 409), z Prahy 18,5 % (1 071 863) a z Olomouce 4,5 % (264 245).

Věková struktura je překvapivě vyrovnaná – nejčastěji jsou to lidé v rozmezí 25–34 let (27 %), 35–44 let (21 %) a 45–54 let (16,7 %), 55–64 let (14,2 %), 65+ (14,5 %) a 18–24 (6 %). Návštěvníků mužského pohlaví je 65 %.

Proč byl rok 2020 tak rekordní?

Nejvíce návštěv zaznamenaly stránky Povodí Moravy 14. října 2020 (celkem 150 851 návštěv) a 21. června 2020 (celkem 66 436 návštěv), což koresponduje s průběhy povodní. Spojitost mezi povodněmi a návštěvností webových stránek je tak zcela zřejmá. Během posledních deseti let, kdy máme detailní analýzy sledovanosti webu, se významnější povodně nevyskytly.

Trkmanka získá nové meandry a tůně

PM dokončuje revitalizaci Trkmanky u Velkých Pavlovic na jižní Moravě. Úpravy koryta i tůně jsou stavebně dokončené a díky chladnějšímu počasí je možné zahájit i výsadbu více než 600 kusů dřevin ještě v květnu.

Nové tůně mají různou velikost, tvar a také hloubku. Jejich variabilita zvyšuje různorodost živočichů a rostlin, kteří podobné biotopy osidlují. Celková rozloha nově vzniklé vodní plochy je 3 300 m². Kromě výsadby doplní biotop ještě technické prvky z kamene a dřeva, které budou sloužit jako úkryty pro drobné živočichy.

Práce odstartovaly předáním staveniště na konci ložského roku a včetně výsadby si vyžádají investiční náklady v celkové výši téměř 14 mil. Kč. Akce je financována z Operačního programu životní prostředí.